

for, at en saadan Trang ikke var til Stede, anførte han, at Sparekassernes Laan i Nationalbanken, der i sidste Termin udgjorde ca. 8 Millioner, nu var tilbagebetalt paa ca. 3 Millioner nær. Det er allerede sagt, at Grunden til at Sparekasserne have skyndt sig med at tilbagebetale saa Meget som muligt, naturligvis var den, at Rentefoden har været saa høi, 7 a 8 pSt., men hvad bliver Følgen deraf? Følgen er den, at Sparekasserne, for ikke at komme i Forlegenhed, til Juni Termin have op sagt alle de Laan, de paa nogen Maade kunde vente at faae ind. Det er det, der har fremkaldt de nuværende og forestaaende Kalamiteter, og det er det, der har fremkaldt og fremkalder saa mange Saanebegjæringar selv angaaende første Prioriteter. Den anden Grund, som den ærede Finantsminister anførte, var den, at Diskontoen jo var bleven nedsat. Det skulde efter Ministerens Mening være et Regn paa, at Pengene vare livligere og rigeligere til Stede. Det betyder det i Virkeligheden ikke, det er kun et Regn paa, at der behøves færre Penge end tidligere til den daglige Handel og Wandel som Følge af de trykkede Forretningsforhold, hvorfor Penge ophobes i Bankerne, og for at faae dem anbragte i solide Værler er det, at man har nedsat Diskontoen. Den tredje Grund, som den ærede Finantsminister anførte, var den, at man dog saae, at Kreditforeningernes Udlaan bestandig vokede; de havde i det sidste Aar, mente Ministeren, anbragt cirka 20 Millioner Kr. Jeg kan ikke se, at dette er noget Regn paa, at der ikke er Trang til Penge til Prioriteter. Lærtimod; det, at Folk skulle try til Kreditforeningerne, er under de nuværende Forhold uheldigt. De, der ere saa heldige kun at have første Prioriteter i Eiendommene, kan det være det Samme, men for Folk, der have sekundære Prioriteter, er det overmaade vanskeligt at benytte disse Instituter, som de kun kunne komme til ved at tage Lab. For Dieblikket tabes der paa alle Kreditforenings Obligationer, naar Provisionen tages med, cirka 20 pSt. Lige vi altsaa et Laan i f. Ex. en almindelig Bondegård, vurderet til 45,000 Kr., er Regnestykket saaledes: $\frac{1}{3}$ deraf er 15,000 Kr. og 20 pSt. deraf 3,000 Kr. Skylder altsaa en Mand lige 15,000 Kr., paa første Prioritet, og dernæst paa anden Prioritet 3 a 4,000 Kr., kan han faktisk ikke effektivere noget Laan i Kreditforeningen, fordi han mangler den Sum, han skal tilskyde for at faae Laanet, nemlig de 3,000 Kr., som han absolut maa tabe, naar han skal tage Kreditforenings Obligationer. Overhovedet ser jeg ikke, hvilken Betydning det kan have for Bedømmelsen af, hvorvidt der er Trang eller ikke, at man gaar til Kreditforeningerne, eller hvor mange Penge der tages ud af dem. Det er ogsaa bekendt, at i de sidste Aar har en stor Del af de Laan, der ere optagne i Kreditforeningerne, været optagne i

Kjøbenhavn i nye Bygninger. Jeg tror saaledes, at den sjællandske Kreditforening i Fjor alene effektivere Laan til et Beløb af, jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, 6 Millioner Kr. i hver Termin, altsaa 12 Millioner i det Hele; det er altsaa Halvdelen af, hvad hele Landets Kreditforeningslaan beløbe sig til. Altsaa den Grund betyder i Virkeligheden ikke Noget. Det forekommer mig ogsaa mærkeligt, at Finantsudvalget der ellerz ikke pleier at være saa eftergivende ligeoverfor Ministeriet, har ladet sig bevæge til at træde tilbage; thi her er der virkelig et Punkt, hvor der efter Alt, hvad der foreligger, synes at være en Trang til at gjøre noget Uoorligt. Jeg skal altsaa tillade mig at opfordre det ærede Finantsudvalg til at gjenoptage Forslaget til 3die Behandling mulig i en modificeret Skikkelse, efter hvad der er fremkommet, Noget, som jeg strax skal tillade mig at komme nærmere tilbage til. Jeg skal tilføje, at saafremt det ærede Udvalg ikke skulde vise nogen Tilbøielighed til at efterkomme denne Opfordring, saa vil jeg og nogle Venner forsøge at faae et Forslag stillet op til 3die Behandling. Det er muligt, at Forslaget i den Skikkelse, hvori Udvalget først har tænkt sig det, ikke er rigtig praktisk; det kan gjerne være, at den ærede Finantsminister har Ret, naar han siger, at hvis man laaner til Sparekasserne, kommer man kun enkelte Grupper af Befolkningen til Hjælp, og det mener den ærede Finantsminister, og vistnok med Rette, ikke er heldigt; man maa søge at komme videre Kredse af Befolkningen til Hjælp. I saa Henseende er et andet Middel, som er paaapeget, nemlig at opkjøbe Kreditforeningsobligationer, ganske vist af Interesse, idet man nemlig derved paa en indirekte Maade vil gavne Laansøgerne. Jeg tvivler imidlertid om, at det vil have nogen stor Betydning, thi selv om man paa den Maade kunde bringe Kreditforeningsobligationerne til at stige 2, 3 a 4 pSt., saa vilde dette dog ikke have meget at betyde, ligeoverfor de nuværende Forhold. En anden Sag er det, ifald Staten kunde træde i Forbindelse med et eller flere Pengeinstituter, som paa indirekte Maade kunde udføre det, som jeg ganske vist skal indrømme, at det er vanskeligt nok for Staten direkte at gjøre. Jeg tror nemlig, at det ikke vilde være principrigtigt, at Staten optraadte som direkte Udlaaner af sine Midler. — Der er mange Grunde, som tale herimod. — Derimod have vi, saavidt mig bekjendt, Instituter, i alt Fald et Institut, som er funderet paa den Maade, at det udsteder saakaldte Hypothekobligationer. Dette Institut staar under Statens Kontrol. Dets Hypothekobligationer staa i en temmelig høi Pris, saa vidt jeg mindes, i 98, og ifald Staten i Stedet for direkte at udlaane Penge optjødte disse Obligationer mod at forpligte vedkommende Institut til igjen at udlaane det Beløb, som indkom derved, havde man en indirekte Maade, hvorpaa alle Klasser af Eiendomsbesiddere baade i Kjøben-